ובין תלמידיו של הרבי ר' בונם היה נמנה גם הרה"ק רבי יענקעלע ראדזימנער, שהיה בעל מופת גדול ומופלא ביותר, והאדמו"ר מאמשינוב זצ"ל בכל פעם שהיה מדבר ממנו היה רגיל לומר שהיה 'א ריינע בעל רוח הקודש', והיו רואים אצלו ממש רוח הקודש גלויה, ואמר עליו החידושי הרי"מ, שבחיידר של הרבי ר' בונם היה אוצר שהיו יכולים לשאוב משם כל מיני מדריגות נעלות והצלחות רוחניות, והמדריגה של רוח הקודש, ועכ"פ הענין של לגלות רוח הקודש, היה מהמדריגות הקטנות יותר, ועל כן רבי יענקעלע שהיה מצעירי התלמידים לא היה יכול לקבל כל כך את הדברים הגדולים יותר כשאר התלמידים הגדולים יותר, ואצלו נשארו רק המדריגות הקטנות יותר כעניני המופתים ורוח הקודש, ואף שכמובן היה קדוש מאד אך לפי ערך שאר התלמידים הגדולים לא היה יכול לקבל, וזאת אומרת שהיו שם אוצרות נשגבים כאלו שאין לנו שום השגה בהם, שרוח הקודש היה נחשב שם כקטנות, וזה היה החיידר של הרבי ר' בונם שהיה מצעירי תלמידיו של הרבי מלובלין.

והנה צדיקים אמרו על הרבי מלובלין שהיה יכול לראות במשך מאות פרסאות בבהירות כזאת כמו שאדם רואה בד' אמותיו, וכן ידוע על כמה וכמה ענינים של רוח הקודש ומופתים וגילויים נוראים שראו אצל הרבי מלובלין, ואמרו צדיקים שהרבי מלובלין הסתיר עצמו ברוח הקודש שלו, דהיינו שרצה להסתיר את המדריגות האמיתית שלו וע"כ הלביש עצמו בלבוש חיצוני, שיסתכלו ויראו רק בדברים החיצוניים האלו, ואילו הרבי מלובלין עצמו היה אור גדול כזה שהמופתים ורוח הקודש וכל הגילויים האלו רק הסתירו את מהותו האמיתית והנעלית.

ובין תלמידיו של הרה"ק מלובלין היה נמנה הרה"ק בעל אריה דבי עילאי שהיה איש קדוש ונורא מאד, והוא היה חתנו של הרה"ק בעל הישמח משה זי"ע, והישמח משה היה בתחילה מתנגד לדרך החסידות, ולעת זקנותו נעשה חסיד על ידי שהאריה דבי עילאי קירבו אל הרבי מלובלין, והנה מי לנו גדול מהישמח משה שהיה מגדולי הגאונים וצדיק וקדוש נשגב, ומ"מ אמר האריה דבי עילאי על חותנו כהאי לישנא, אמנם חותני הוא גאון וקדוש וצדיק, אך מהדברים שלנו אינו יודע כלום, והיא אימרה חריפה ביותר, ולא הייתי מספר את זאת אלמלא שמעתי זאת מכ"ק רבינו זצ"ל, והוא דבר הדורש ביאור רחב.

והכוונה בזה הוא, שיש ענין הנקרא 'חכמת תורת הבעש"ט', ואלו שהיו עוסקים בחכמה זו ובאורות האלו של יחודים קדושים ודביקות עילאה הם למעלה יותר מערך שאר הדור, ובכן יכול להיות אחד שיהיה גאון גדול ביותר וצדיק וקדוש ממש נורא נוראות, אבל כשהמדובר הוא מענין אור הבעש"ט, והאור שתלמידי הבעש"ט הביאו לעולם, הנה מי שנתחנך מנעוריו בדרך זה, כהאריה דבי עילאי שכל ימיו נתחנך בדרך זה ועל זה עבד ויגע כל שנותיו וזה היה כל מהותו, היה יכול לומר על הישמח משה שבדברים שלנו לא הגיע כל כך רחוק כמו התלמידים המובהקים שעל זה היה עבודתם כל חייהם.

ועל זה נבנה כל דרך החסידות, שהוא דרך איך לקבל כנכון את האורות הקדושים והמדריגות הנעלות האלו, ועוד יש מקום להאריך איך נשתלשל כל דרך החסידות מדור לדור, ואיזה שייכות יש לנו לזה, אבל היסוד הראשון שצריך לדעת בזה הוא שיש עולם שלם שהוא נסתר מעיני כל חי, ורק הצדיקי אמת הם זוכים להיכנס לזה העולם, ובזמן הבעש"ט היה הזמן מסוגל ביותר לכך והיה אז גילוי נורא ונשגב, והם הנחילו מזה שיריים לדורות, ובפרט בספריהם הקדושים ובסיפורי צדיקים שנשארו מהם.

ובחור הנקרא בשם 'בחור חסידי' צריך לדעת מה זאת אומרת שהוא משתיך לדרך החסידות, כי לדאבונינו הרי מן המותר להאריך ולתאר איך נראים היום בחורים רבים המכונים בשם 'בחור חסידי', ובמה מתבטאת כל חסידותם ומה ההבדל ביניהם לבין מי שאינו בחור חסידי, האם בזה שמי שאינו חסיד אינו הולך למקוה, משא"כ הוא מפני שהוא הולך למקוה בכל יום על כן הוא מוכרח להתקלח ולרחוץ עצמו כעשרים דקות בכל יום, ורוחץ עצמו עוד ועוד ואינו גומר, וממרק עצמו בכל מיני סבונים ותמרוקים ריחניים, או בכך שזה שאינו חסיד אין לו פיאות ארוכות, ואילו לו יש פיאות ארוכות על כן צריך הוא לסרק עצמו במסרק ולסלסל בשערו ולייפות עצמו, וכל זה מפני שהוא נקרא 'בחור חסידי'.

ויש היום בחורים חסידיים שהמתנגד בדורות הקודמים היה הרבה יותר חסיד מהם, והיה לו הרבה יותר טעם וחיות ביהדות ובעבודת ה' מהם. ואחד העיקרים של זה החפץ להיות בחור חסידי הוא שיקנה הערכה נקונה לצדיקי אמת בכל ההתלהבות והתלהטות הדרושה, וידע מה זאת אומרת 'תלמידי הבעש"ט', איך מספרים סיפור של צדיק, ובאיזה מצב של מורא צריך לישב כשלומדים ספר חסידי, כיצד יושבים אצל נועם אלימלך וקדושת לוי ומכינים עצמם לקדושת שבת ולקדושת יו"ט, ולדעת איזה אורות קדושות הכניסו הצדיקים בספריהם הקדושים.

גליון דברי תורה - קהל תולדות יהודה דחסידי סטוטשין / שנת תשע"ג - גליון כ"ז - טהרה